

Evropská
komise

Vaše práva v oblasti sociálního zabezpečení

v Lotyšsku

Informace obsažené v tomto průvodci byly připraveny a aktualizovány v úzké spolupráci s korespondenty vzájemného informačního systému sociálního zabezpečení (MISSOC) z jednotlivých států. Více informací o síti MISSOC je k dispozici na internetové stránce <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=815>.

Tento průvodce obsahuje obecný popis předpisů v oblasti sociálního zabezpečení v jednotlivých zemích. Více informací lze získat z dalších publikací sítě MISSOC, přičemž všechny tyto publikace jsou k dispozici na výše uvedené internetové adrese. Můžete rovněž kontaktovat příslušné orgány a instituce uvedené v příloze tohoto průvodce.

Evropská komise ani žádná osoba, která jedná jejím jménem, nenesou odpovědnost za způsob využití informací v této publikaci.

OBSAH

Kapitola I: Obecné informace, organizace a financování	4
Obecné informace	4
Organizace sociální ochrany	4
Financování.....	5
Kapitola II: Zdravotní péče	6
Kdy máte nárok na zdravotní péči?	6
Pojistné krytí.....	6
Jak získat přístup ke zdravotní péči?	6
Kapitola III: Peněžité dávky v nemoci	7
Kdy máte nárok na peněžité dávky v nemoci?	7
Pojistné krytí.....	7
Jak získat přístup k peněžitým dávkám v nemoci?.....	8
Kapitola IV: Dávky v mateřství a otcovské dávky	9
Kdy máte nárok na dávky v mateřství a otcovské dávky?	9
Pojistné krytí.....	9
Jak získat přístup k dávkám v mateřství a otcovským dávkám?	10
Kapitola V: Dávky v invaliditě.....	11
Kdy máte nárok na dávky v invaliditě?	11
Pojistné krytí.....	11
Jak získat přístup k dávkám v invaliditě?	11
Kapitola VI: Starobní důchod a starobní dávky	12
Kdy máte nárok na starobní dávky?	12
Pojistné krytí.....	12
Jak získat přístup ke starobním dávkám?	12
Kapitola VII: Dávky pro pozůstalé.....	13
Kdy máte nárok na dávky pro pozůstalé?	13
Pojistné krytí.....	13
Jak získat přístup k dávkám pro pozůstalé?.....	14
Kapitola VIII: Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání.....	15
Kdy máte nárok na dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání?	15
Pojistné krytí.....	15
Jak získat přístup k dávkám při pracovních úrazech a nemocech z povolání?	16
Kapitola IX: Rodinné dávky	17
Kdy máte nárok na rodinné dávky?	17
Pojistné krytí.....	17
Jak získat přístup k rodinným dávkám?	18
Kapitola X: Nezaměstnanost	19
Kdy máte nárok na dávky v nezaměstnanosti?	19
Pojistné krytí.....	19
Jak získat přístup v dávkám v nezaměstnanosti?	20
Kapitola XI: Minimální zdroje	21
Kdy máte nárok na dávky vázané na minimální zdroje?	21
Pojistné krytí.....	22
Jak získat přístup k dávkám vázaným na minimální zdroje?.....	22
Kapitola XII: Dlouhodobá péče	24
Kdy máte nárok na dlouhodobou péči?	24
Pojistné krytí.....	24
Jak získat přístup k dlouhodobé péči?	25
Příloha: Užitečné kontaktní údaje a internetové stránky	26

Kapitola I: Obecné informace, organizace a financování

Obecné informace

Režim lotyšského sociálního zabezpečení pokrývá:

- poskytování zdravotní péče a zdravotního pojištění, dávky v mateřství a otcovské dávky,
- dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání,
- pohřebné,
- invalidní důchody,
- starobní a pozůstalostní důchody,
- pojištění pro případ nezaměstnanosti,
- rodinné přídavky.

Organizace sociální ochrany

Systém sociálního zabezpečení je v Lotyšsku organizován ministerstvem sociálních věcí (*Labklājības ministrija*), jehož hlavním úkolem v oblasti sociálního zabezpečení je vypracování a provádění státní politiky v oblasti sociálního pojištění a dávek státní sociální podpory.

Ústředním orgánem státní správy pro zdravotní péči je od února 2003 ministerstvo zdravotnictví (*Veselības ministrija*), které je odpovědné za rozvoj politiky a navrhování právních předpisů v této oblasti.

Státní úřad sociálního zabezpečení (*Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, VSAA*) a jeho místní úřadovny jsou pověřeny správou dávek státní sociální podpory a řízením služeb sociálního pojištění v těchto případech: nemoc, nezaměstnanost, rodičovství, mateřství, staroba, pozůstalí, invalidita, pracovní úrazy a nemoci z povolání.

Státní úřad pro zaměstnanost (*Nodarbinātības valsts aģentūra*) je odpovědný za řízení registrace uchazečů o zaměstnání, odborné studentské praxe a rekvalifikační programy, zatímco Státní úřad sociálního zabezpečení je pověřen vyplácením dávek v nezaměstnanosti.

Řízení sociálních služeb spadá do pravomoci ministerstva sociálních věcí (*Labklājības ministrija*), jemu podřízených institucí (Státní agentura pro začlenění do společnosti (*Sociālās integrācijas valsts aģentūras*)), nevládních organizací a obcí, zatímco řízením sociální pomoci jsou pověřeny obce. Obce nejsou v tomto ohledu kontrolovány žádným ministerstvem.

Správa rozpočtu zdravotní péče přísluší Státní správě zdravotnictví (*Nacionālais veselības dienests*) uzavírá každoroční smlouvy s poskytovateli zdravotnických služeb a na základě těchto smluv jim hradí výdaje na lékařskou péči pojištěných osob. Státní zdravotní pojištění rovněž zahrnuje úhradu některých léků.

Financování

Státní správa příjmů (*Valsts ieņēmumu dienests*) odpovídá za vybírání příspěvků na sociální pojištění (jakož i za vybírání daně z příjmů fyzických osob).

Sazba povinného pojistného na sociální zabezpečení odpovídá 35,09 % hrubého platu, z čehož zaměstnavatel hradí 24,09 % a zaměstnaná osoba 11 %. Za úhradu daného pojistného zodpovídá zaměstnavatel; právním předpisem stanovenou částku automaticky odvede do systému formou srážky z platu zaměstnané osoby.

Pro samostatně výdělečně činné osoby je částka povinného pojistného na sociální zabezpečení vypočítána na základě příjmů získaných za výrobu, za provedenou práci, za odvedené služby, za mimořádné a odborné činnosti, stejně tak jako z dalších příjmů.

Kapitola II: Zdravotní péče

Kdy máte nárok na zdravotní péči?

Nárok na zdravotní péči mají tyto osoby:

- občané Lotyšska a jejich děti
- státní příslušníci jiných zemí a jejich děti,
- občané členských států Evropské unie (EU), států Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Švýcarské konfederace, kteří žijí v Lotyšsku a vykonávají zde výdělečnou činnost, jako jsou zaměstnanci či osoby samostatně výdělečně činné a rovněž jejich rodinní příslušníci,
- cizinci, kteří mají povolení k trvalému pobytu v Lotyšsku a jejich děti,
- uprchlíci a osoby, kterým byl přiznán alternativní status (podpůrná ochrana) a jejich děti,
- osoby zadržené, zatčené a odsouzené k trestu odnětí svobody a jejich děti

Manželé/manželky občanů Lotyšska i jiných zemí, kteří mají povoleny k trvalému pobytu v Lotyšsku mají nárok na bezplatnou péči pro těhotné ženy a asistenci při porodu placenou ze státního rozpočtu.

Pojistné krytí

Návštěvy u praktického lékaře a nemocniční či jiná péče odborného lékaře poskytnutá na základě doporučení praktického lékaře jsou hrazeny z veřejného systému péče.

Pacienti s výjimkou pacientů mladších 18 let, těhotných žen, potřebných a ostatních osob splňujících alespoň jednu z uvedených podmínek hradí při návštěvě praktického lékaře či v případě hospitalizace finanční spoluúčast. Výše spoluúčasti se liší v závislosti na zvolené nemocnici a poskytnuté péči.

Jak získat přístup ke zdravotní péči?

V první řadě je třeba se objednat k praktickému lékaři.

Státem placená zdravotní péče je dostupná pouze v zařízeních, která uzavřela dohodu se Státní správou zdravotnictví. Aby pacient zaplatil pouze částku odpovídající spoluúčasti pacienta, dříve, než se obrátí na lékaře za účelem poskytnutí zdravotní péče, musí se informovat o tom, zda:

- lékař nebo zdravotní středisko uzavřel/lo příslušnou dohodu o poskytování služeb,
- poskytnutá nezbytná zdravotní péče je kryta státem.

Každý, komu byla poskytnuta státem garantovaná zdravotní péče, musí zaplatit státem určenou cenu (viz „Pojistné krytí“).

Kapitola III: Peněžité dávky v nemoci

Kdy máte nárok na peněžité dávky v nemoci?

Dávky z nemocenského pojištění jsou vypláceny v případě, že se osoba z jednoho z níže uvedených důvodů nenachází na svém pracovišti, a ztrácí tedy svůj plat, nebo v případě, že osoba samostatně výdělečně činná ze stejných důvodů přijde o své příjmy. Jedná se o tyto důvody:

- nemoc nebo zranění,
- lékařská nebo preventivní péče,
- pobyt v karanténě,
- léčba ve zdravotním centru pro rekonvalescenci, je-li lékařem předepsána a považuje-li ji lékařský sbor za nezbytně nutnou až do doby, než bude pacient znovu schopen pracovat,
- péče o nemocné děti mladší 14 let,
- pobyt v nemocnici za účelem připevnění protézy nebo ortézy.

Na dávky v nemoci mají nárok zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné, které mají sociální pojištění.

Pojistné krytí

Dávky při pracovní neschopnosti jsou vypláceny od 11. dne pracovní neschopnosti až do té doby, kdy je pacient znovu schopen pracovat, a to:

- po dobu primární pracovní neschopnosti v délce maximálně 26 týdnů, od 1. dne pracovní neschopnosti bez přerušení,
- po dobu pracovní neschopnosti v délce maximálně 52 týdnů v průběhu tří let, s přestávkami.

Ve zvláštních případech, pokud je nezbytné nadále poskytovat lékařskou péči, mohou být dávky v nemoci vypláceny po dobu delší, než je stanovená doba 26 týdnů (přičemž tato doba nesmí přesahovat 52 týdnů), a to počínaje 1. dnem pracovní neschopnosti a za předpokladu, že pracovní neschopnost trvá.

Prvních 10 dní pracovní neschopnosti je hrazeno zaměstnavatelem.

Pokud je daná osoba v pracovní neschopnosti z důvodu péče o nemocné dítě do 14 let věku, které je léčeno doma, denní dávky v nemoci jsou vypláceny od 1. do 14. dne pracovní neschopnosti. Pokud je dítě léčeno v nemocnici, jsou tyto dávky vypláceny od 15. do 21. dne pracovní neschopnosti.

Částka denní dávky v nemoci odpovídá 80 % základního platu pojištěnce, který se vypočítává na základě příjmů za 12 měsíců, jež slouží jako základ pro placení pojistného na sociální zabezpečení. Mezi 1. lednem 2010 a 31. prosincem 2014 se část dávky přesahující 11,51 LVL (17 EUR) za den dočasně vyplácí v poloviční výši.

Pohřebné (*Apbedišanas pabalsts*) je vypláceno v případě úmrtí pojištěnce nebo vyživovaného člena rodiny.

Jak získat přístup k peněžitým dávkám v nemoci?

K žádosti o denní dávky v nemoci adresované Státnímu úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) musí být přiloženo potvrzení od lékaře a potvrzení od zaměstnavatele, že daná osoba po dobu pracovní neschopnosti nepracovala. Samostatně výdělečně činná osoba sama potvrdí, že byla po dobu pracovní neschopnosti bez příjmů.

Tyto dokumenty je možno předložit u libovolného úřadu VSAA buď pojištěncem osobně, nebo zplnomocněnou osobou, která se prokáže dokladem totožnosti. Dokumenty mohou být na úřad VSAA zaslány rovněž poštou nebo elektronicky. O denní dávky v nemoci je možno požádat do 12 měsíců od prvního dne pracovní neschopnosti.

Kapitola IV: Dávky v mateřství a otcovské dávky

Kdy máte nárok na dávky v mateřství a otcovské dávky?

Oprávněnými příjemci jsou zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné, které mají sociální pojištění.

Dávky v mateřství

Dávky v mateřství (*maternitātes pabalsts*) jsou vypláceny po celou dobu mateřské dovolené a dovolené po porodu v případě, že se matka nevrátí do zaměstnání, a přijde tedy o svůj výdělek, nebo v případě, že jako samostatně výdělečně činná osoba přijde o své příjmy.

Otcovské dávky

Otcovské dávky (*paternitātes pabalsts*) jsou vyplácené otci při narození dítěte (dovolená v délce 10 kalendářních dnů).

Rodičovská dávka

Rodičovská dávka je vyplácena osobám, které jsou na rodičovské dovolené a vychovávají děti mladší 1 roku, za předpokladu, že jsou tyto osoby zaměstnané ke dni, kdy je dávka přiznána. Dávka je vyplácena jednomu z rodičů nebo osobě, která přebírá dítě do opatrovnické, adoptivní nebo pěstounské péče.

Pojistné krytí

Dávky v mateřství

Dávky při mateřské dovolené jsou vypláceny po dobu 56 kalendářních dnů a při dovolené po porodu po dobu 56 kalendářních dnů. Dávky v mateřství jsou tedy vypláceny po dobu 112 kalendářních dnů.

V případě, že je žena registrována u svého lékaře před 12. týdnem těhotenství a musí zůstat pod lékařským dohledem po zbytek těhotenství, se k řádné mateřské dovolené připočte dodatečná dovolená v délce 14 dnů, přičemž v takovém případě jsou dávky vypláceny po celou dobu dovolené, to znamená po dobu 70 dnů.

V případě komplikací při porodu nebo po porodu, stejně tak jako při vícečetném porodu, se k řádné mateřské dovolené připočte dodatečná dovolená v délce 14 dnů, přičemž v daném případě jsou dávky vypláceny po celou dobu dovolené, to znamená po dobu 70 dnů.

Dávky v mateřství odpovídají 80 % průměrného základního platu, který je vypočítán na základě příjmu za 12 měsíců, jež slouží jako základ pro placení pojistného na sociální zabezpečení.

Od 3. listopadu 2010 do 31. prosince 2014 se část dávky převyšující 11,51 LVL (17 EUR) za den se vyplácí v poloviční výši.

Otcovské dávky

Otcovské dávky odpovídají 80 % průměrného základního platu, který je vypočítán na základě příjmu za 12 měsíců, jež slouží jako základ pro placení pojistného na sociální zabezpečení.

Od 3. listopadu 2010 do 31. prosince 2014 se výše otcovské dávky snížila na 80 % průměrného základního platu pojištěnce a část dávky převyšující 11,51 LVL (17 EUR) za den se vyplácí v poloviční výši.

Rodičovská dávka

Rodičovská dávka (*vecāku pabalsts*) odpovídá 80 % průměrného základního platu, který je vypočítán na základě příjmu za 12 měsíců, jež slouží jako základ pro placení pojistného na sociální zabezpečení. Tato dávka však nesmí být nižší než 63 LVL (89 EUR) za měsíc.

Osobám, které převzaly do péče dítě narozené po 2. listopadu 2014, se část dávky převyšující 11,51 LVL (17 EUR) za den vyplácí v poloviční výši.

Vyplácení rodičovské dávky se přerušuje v případě, že příjemce současně pobírá dávku v nezaměstnanosti.

Jak získat přístup k dávkám v mateřství a otcovským dávkám?

Dávky v mateřství

Aby byly matce přiznány dávky v mateřství, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o dávky spolu s potvrzením o mateřství a s potvrzením od zaměstnavatele, že po dobu mateřské dovolené nepracovala; jedná-li se o samostatně výdělečně činnou osobu, sama potvrdí, že byla po dobu mateřské dovolené bez příjmů.

Otcovské dávky

Aby byly otci přiznány otcovské dávky, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o dávky, potvrzení od zaměstnavatele, že je na dovolené z důvodu narození svého dítěte.

Rodičovská dávka

Aby byla přiznána rodičovská dávka, musí jeden z rodičů nebo osoba, která přebírá dítě do opatrovnické, adoptivní nebo pěstounské péče, u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o dávku.

Tuto žádost může u libovolného úřadu VSAA předložit osobně buď otec, nebo matka, nebo zplnomocněná osoba, která se prokáže dokladem totožnosti. Žádost může být na úřad VSAA zaslána rovněž poštou nebo elektronicky. O dávky v mateřství / otcovské dávky / rodičovské dávky je možno zažádat do 12 měsíců po porodu.

Kapitola V: Dávky v invaliditě

Kdy máte nárok na dávky v invaliditě?

Invalidní důchod může být přiznán každému pojištěnci pojištěnému minimálně po dobu tří let, který nedosáhl požadovaného věku pro přiznání starobního důchodu (62 let) a který je uznán za invalidního. Míru a trvání invalidity stanoví komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK).

Invalidní důchod je vyplácen až do doby, než invalidní osoba dosáhne věku požadovaného pro přiznání starobního důchodu.

Pojistné krytí

Částka invalidního důchodu pro osoby zařazené do skupiny invalidity I a II závisí na:

- výši průměrného základního platu pojištěnce vypočítané na základě 36 po sobě jdoucích měsíců v průběhu 5 let předcházejících okamžiku přiznání invalidního důchodu,
- době, po kterou byla daná osoba pojištěna,
- maximální době, po kterou byla daná osoba pojištěna mezi věkem 15 let a důchodovým věkem.

Částka invalidního důchodu pro skupinu III odpovídá částce dávky státního sociálního zabezpečení.

Invalidní důchod je vyplácen v minimální výši, pokud osoba v pěti letech předcházejících přiznání invalidního důchodu neměla uzavřeno pojištění pro případ invalidity.

Příjemci invalidního důchodu, kterým byl přiznán jejich první důchod před 1. lednem 2012 mají nárok na pobírání měsíční dodatečné platby za pojistná období uskutečněná do 31. prosince 1995, která byla zohledněna při přiznání (nebo novém výpočtu) důchodu.

Jak získat přístup k dávkám v invaliditě?

Aby byl pojištěnci přiznán invalidní důchod, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o přiznání invalidního důchodu a rovněž doklad o tom, jak dlouho je pojištěn.

Kapitola VI: Starobní důchod a starobní dávky

Kdy máte nárok na starobní dávky?

Starobní důchod může být přiznán ženám a mužům, kteří dosáhli věku 62 let a kteří získali dobu pojištění v délce minimálně 10 let.

Pojištěnec, který je pojištěn minimálně po dobu 30 let a který se staral minimálně o pět dětí nebo o jedno postižené dítě do věku 8 let, může požádat o přiznání starobního důchodu 5 let před dosažením zákonného věku odchodu do důchodu. V případě, že pozbyl práva na poručnictví, nárok na předčasný odchod do důchodu mu není přiznán.

Předčasný důchod

Muži i ženy mohou s minimální dobou pojištění 30 let uplatnit nárok na předčasný důchod 2 roky před dosažením standardního důchodového věku.

Doplňkový důchod

Doplňkový fondový důchodový systém (systém druhého pilíře) je povinný pro všechny pojištěnce, kteří ke dni 1. července 2001 nedosáhli věku 30 let. Pro osoby ve věku od 30 do 49 let (toho dne) je pojištění v rámci druhého pilíře dobrovolné.

Pojistné krytí

Výše starobního důchodu závisí na uskutečněných pojistných obdobích pojištěnce (do roku 1996), výši příspěvků (od roku 1996) a věku pojištěnce.

Při výpočtu částky starobního důchodu v přechodném období se započítává nejen kapitál uspořené prostřednictvím pojistného zaplaceného danou osobou nebo v její prospěch od dne 1. ledna 1996, ale také základní kapitál odpovídající pojistnému období až do 31. prosince 1995. Výše základního kapitálu závisí na době, po kterou byla daná osoba pojištěna, a na výši jejího průměrného základního platu v období od 1996 do 1999 (po dobu 4 let).

Příjemci starobního důchodu, kterým byl první důchod přiznán před 1. lednem 2012, mají nárok na pobírání měsíční dodatečné platby za pojistná období uskutečněná do 31. prosince 1995, která byla zohledněna při přiznání (nebo novém výpočtu) důchodu.

Předčasný důchod

Pokud byl předčasný důchod přiznán po 1. červenci 2009, je vypláceno 50 % přiznané částky důchodu. Jestliže byl však důchod přiznán před 30. červnem 2009, vyplácí se 80 % přiznaného důchodu.

Jak získat přístup ke starobním dávkám?

Aby byl důchodci přiznán starobní důchod, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o důchod, potvrzení o předchozích zaměstnáních a všechny další doklady svědčící o době, po kterou byl jako zaměstnaná osoba pojištěn.

Kapitola VII: Dávky pro pozůstalé

Kdy máte nárok na dávky pro pozůstalé?

Pozůstalostní důchod

Pozůstalostní důchod může být přiznán členům rodiny zesnulého pojištěnce, které z důvodu jejich neschopnosti výkonu výdělečné činnosti vyživoval. Dětem zesnulého pojištěnce je pozůstalostní důchod přiznán bez ohledu na to, zda je vyživoval, nebo nikoli.

Za členy rodiny nezpůsobilé k výkonu výdělečné činnosti jsou považovány:

- děti mladší 18 let a plnoleté děti s postižením, ke kterému došlo před dosažením věku 18 let,
- bratři, sestry, vnuci a vnučky mladší 18 let, jejichž rodiče nejsou způsobilí k výkonu výdělečné činnosti, nebo plnoleté osoby s postižením, ke kterému došlo před dosažením věku 18 let.

Výše uvedené osoby ve věku od 18 do 24 let mají právo na pozůstalostní důchod, jsou-li studenty denního studia.

Děti adoptované mají na pozůstalostní důchod stejný nárok jako děti vlastní.

Pohřebné

Pohřebné je přiznáno:

- členům rodiny pojištěnce nebo osobě, která je ve skutečnosti pověřena zajištěním pohřbu pojištěnce,
- členům rodiny zesnulého nezaměstnaného pojištěnce nebo osobě, která je ve skutečnosti pověřena zajištěním pohřbu pojištěnce, který pobíral dávky v nezaměstnanosti nebo platil příspěvky po dobu minimálně 12 měsíců během posledních 36 měsíců předcházejících jeho registraci jako nezaměstnaného,
- pojištěnci v případě úmrtí člena jeho rodiny,
- rodině příjemce státního důchodu nebo dávek státního sociálního zabezpečení nebo osobě, která je ve skutečnosti pověřena zajištěním pohřbu.

Pohřebné je přiznáno také v případě, že k úmrtí pojištěnce nebo člena jeho rodiny došlo v období jednoho měsíce po vypršení období platby pojistného na sociální zabezpečení.

Pojistné krytí

Pozůstalostní důchod

Při výpočtu částky pozůstalostního důchodu je zohledněna předpokládaná částka starobního důchodu zesnulého živitele, která nemůže být nižší než 65 % dávky státního sociálního zabezpečení pro každé dítě. Pozůstalostní důchod pro děti-sirotky je vypočítán na základě předpokládaného starobního důchodu zesulé osoby:

- pro jedno dítě: 50 % důchodu,
- pro dvě děti: 75 % důchodu,
- pro tři a více dětí: 90 % důchodu.

Pozůstalostní důchod je přiznán počínaje dnem úmrtí živitele v případě, že všechny potřebné dokumenty jsou předloženy do 12 měsíců od úmrtí živitele.

Pohřebné

V případě úmrtí pojištěnce částka pohřebného odpovídá dvojnásobku průměrného základního měsíčního platu pojištěnce. V případě, že byl zesnulý nezaměstnaným, odpovídá částka pohřebného trojnásobku jeho měsíční dávky státního sociálního zabezpečení, kterou pobíral v den smrti. V případě, že byl zesnulý nezaopatřeným členem rodiny pojištěnce, částka pohřebného odpovídá trojnásobku jeho měsíční dávky státního sociálního zabezpečení, kterou pobíral v den smrti. V případě, že byl zesnulý příjemcem státního důchodu, pohřebné odpovídá částce dvou měsíčních důchodů. Manžel či manželka příjemce státního důchodu má rovněž nárok na mimořádný příspěvek na pohřeb, jehož částka odpovídá dvojnásobku důchodu zesulé osoby za předpokladu, že doloží příjem starobního či invalidního důchodu nebo renty. V případě, že byl zesnulý příjemcem dávky státního sociálního zabezpečení, částka pohřebného odpovídá dvojnásobku této měsíční dávky.

Jak získat přístup k dávkám pro pozůstalé?

Pozůstalostní důchod

Aby byl oprávněné osobě, která se prokáže dokladem totožnosti, přiznán pozůstalostní důchod, musí u libovolného oddělení Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit:

- žádost o důchod,
- úmrtní list,
- rodné listy dětí (v případě potřeby),
- doklady svědčící o době, po kterou zesnulý platil příspěvky,
- doklady svědčící o příbuzenských vztazích,
- doklady svědčící o invaliditě dítěte (v případě potřeby),
- doklady svědčící o tom, že zesnulý oprávněnou osobu vyživoval,
- potvrzení ze školy v případě, že dítě dosáhlo věku 18 let.

Pohřebné

Aby bylo oprávněné osobě pohřebné přiznáno, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o dávky.

V případě, že k úmrtí dojde v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, musí oprávněná osoba předložit potvrzení o pracovním úrazu nebo rozhodnutí revizního lékaře konstatující nemoc z povolání.

Tuto žádost a dokumenty je možno spolu s průkazem totožnosti předložit v libovolném úřadě VSAA. Žádosti mohou být na úřad VSAA zaslány rovněž poštou nebo elektronicky. O pohřebné je možno zažádat do 12 měsíců ode dne úmrtí.

Kapitola VIII: Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání

Kdy máte nárok na dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání?

Na tyto dávky může mít nárok pojištěnec, který je v dočasné pracovní neschopnosti nebo který zemře v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

Aby dané osobě byla přiznána dávka v nemoci z povolání, musí být pojištěna proti pracovním úrazům a nemocem z povolání minimálně po dobu 3 let.

V případě, že pojištěnec zemře na následky pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, členové jeho rodiny mají nárok na dávku nahrazující ztrátu živitele a na pohřebné.

Pojistné krytí

Existují různé druhy dávek:

- nemocenská dávka,
- příspěvek při neschopnosti výkonu výdělečné činnosti (dávka nahrazující ztrátu pracovní schopnosti v případě, že ztráta pracovní schopnosti není nižší než 25%),
- dávka nahrazující dodatečné náklady (výdaje na zdravotní pomoc a rehabilitaci, osobní péči, koupi a opravu pomocné techniky, cestovní výlohy, návštěvy u lékaře).

Výše nemocenské dávky a příspěvku při neschopnosti výkonu výdělečné činnosti závisí na průměrném základním platu pojištěnce vypočítaném za období posledních 12 měsíců, do nichž nejsou započítány 2 měsíce bezprostředně předcházející měsíci, v průběhu kterého došlo k pracovnímu úrazu nebo byla zjištěna nemoc z povolání.

Celková částka dávky nahrazující dodatečné náklady na pojištění nesmí přesáhnout 25násobek dávky státního sociálního zabezpečení.

Dávky v nemoci

Dávka v nemoci odpovídá 80 % průměrného základního platu; v případě pracovního úrazu je vyplácena od 11. dne pracovní neschopnosti (od prvního. dne do 10. kalendářního dne platí dávky v nemoci zaměstnavatel), v případě nemoci z povolání od 1. dne pracovní neschopnosti.

Mezi 1. lednem 2010 a 31. prosincem 2014 se část této dávky přesahující 11,51 LVL (17 EUR) za den dočasně vyplácí v poloviční výši.

Příspěvek při neschopnosti výkonu výdělečné činnosti

Částka příspěvků vyplácených z titulu ztráty schopnosti výdělečné činnosti je vypočítána se zřetelem na míru ztráty schopnosti výdělečné činnosti a výši průměrného základního platu.

Jak získat přístup k dávkám při pracovních úrazech a nemocech z povolání?

Aby byly pojištěnci přiznány výše uvedené dávky, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o dávky spolu s dokumentem potvrzujícím pracovní úraz nebo s rozhodnutím komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK).

Další dokumenty požadované pro přiznání zvláštních příspěvků a dávek:

- dávka v nemoci: potvrzení o neschopnosti výkonu výdělečné činnosti,
- příspěvek při neschopnosti výkonu výdělečné činnosti: výpis z rozhodnutí VDEAVK týkající se míry ztráty schopnosti výdělečné činnosti,
- dávka nahrazující dodatečné náklady: dokumenty prokazující nezbytnost a výši dodatečných výdajů,
- dávka nahrazující ztrátu živitele: potvrzení vydané zdravotnickým zařízením, které dokládá, že smrt byla způsobena pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, dokumenty dokládající příbuzenský vztah, potvrzení o pracovní neschopnosti nebo o vyživovací povinnosti.

Tyto dokumenty je možné spolu s průkazem totožnosti předložit v libovolném úřadě VSAA.

Dávka nahrazující ztrátu živitele

V případě úmrtí pojištěnce z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání se členům jeho rodiny, kteří nejsou schopni práce a které zesnulá osoba částečně nebo plně podporovala, poskytuje dávka nahrazující ztrátu živitele. Výše dávky nahrazující ztrátu živitele je vypočítána úměrně k měsíční průměrné mzdě zesnulé osoby.

Dávka nahrazující ztrátu živitele je vyplácena dítěti zesulé osoby do věku 18 let nebo 24 let, jde-li o studenta denního středoškolského nebo vysokoškolského studia. Pokud se dítě zesnulého živitele stane postiženým před dovršením věku 18 let, má nárok na dávku nahrazující ztrátu živitele bez ohledu na věk.

Kapitola IX: Rodinné dávky

Kdy máte nárok na rodinné dávky?

Občané Lotyšska cizích zemí a osoby bez občanství, kterým bylo přiděleno osobní identifikační číslo a povolení k trvalému pobytu v Lotyšsku mají nárok na rodinné dávky.

Vyplácení různých typů rodinných dávek podléhá specifickým podmínkám (viz „Pojistné krytí“).

Pojistné krytí

Porodné

Porodné je vypláceno jednomu z rodičů dítěte nebo osobě, která jej vezme, do opatrovnictví, do doby, než dítě dosáhne 1 roku věku. Nárok na porodné začíná od 8. dne života dítěte nebo jeho adopce nebo jeho svěřením do opatrovnictví.

Výše porodného je stanovena paušální částkou. Porodné činí 296 LVL (425 EUR).

Příspěvek na péči o dítě

Příspěvek na péči o dítě je přiznán osobě, která dítě vyživuje až do věku 2 let.

Tento příspěvek není přiznáván na dítě, jehož narozením ve stejném období vzniká nárok na dávky v mateřství nebo rodičovské dávky.

Částka příspěvku je definována následovně:

- pro rodiče (matku nebo otce), který není zaměstnanou osobou, až do doby, než dítě dosáhne věku jednoho roku: částka měsíčního příspěvku činí 50 LVL (72 EUR),
- pro rodiče s nezaopatřeným dítětem ve věku od 1 do 2 let: částka měsíčního příspěvku činí 30 LVL (43 EUR).

Pokud je příspěvek na péči o dítě nebo rodičovská dávka přiznána u příležitosti vícečetného porodu (dvojčata apod.), je na každé další dítě přiznán doplňkový příspěvek. Jedná se o 50 LVL (72 EUR) měsíčně až do 1 roku věku dítěte a o 30 LVL (43 EUR) měsíčně až do 2 let věku dítěte.

Příspěvek na péči o postižené dítě

Příspěvek na péči o postižené dítě je přiznán osobě, která vyživuje dítě, jehož invaliditu uznala komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK), jež vydala doklad s potvrzením o nezbytnosti zvláštní péče z důvodu vážných fyzických a funkčních potíží.

Nárok na příspěvek na péči o postižené dítě vzniká ihned poté, co Komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK) vydá doklad s potvrzením o nezbytnosti zvláštní péče o dotyčné dítě. Vyplácení tohoto příspěvku končí s koncem

období invalidity a specifické péče nebo při dosažení 18 let věku dítěte. Měsíční částka příspěvku na péči o postižené dítě je stanovena paušálně ve výši 150 LVL (216 EUR).

Státní rodinné dávky

Státní rodinné dávky jsou přiznány každému (jednomu z rodičů, poručníkovi nebo skutečnému poručníkovi), kdo vychovává dítě:

- ve věku od 1 roku do 15 let,
- starší 15 let, které však pokračuje ve všeobecném nebo v odborném vzdělávání a je nesezdané. V tomto případě jsou přídavky přiznány na dobu, po kterou se dítě vzdělává, až do dosažení věku 19 let nebo do okamžiku sňatku.

Částka měsíčního přídatku činí 8,00 LVL (11 EUR). Výše částky není závislá na počtu dětí či výši příjmu. Přídavek se nevyplácí na děti, které jsou v ústavní péči.

Pokud jsou státní rodinné dávky přiznány na postižené dítě, které je mladší 18 let, bude k těmto přídávům vyplacen příplatek v pevně stanovené výši – 75 LVL (108 EUR). Nárok osoby vychovávající postižené dítě na tento příplatek je zachován bez ohledu na platbu státních rodinných přídatků až do doby, než postižené dítě dosáhne věku 18 let.

Existují i další příspěvky na podporu osob, které zajišťují péči o děti v rámci náhradní péče nebo děti adoptují, případně se o ně starají jiným způsobem (např. poručníci). Podrobnější informace viz [tabulky MISSOC](#).

Jak získat přístup k rodinným dávkám?

Žádost je třeba podat Státnímu úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) osobně, poštou nebo elektronicky.

Kapitola X: Nezaměstnanost

Kdy máte nárok na dávky v nezaměstnanosti?

Aby byly žadateli přiznány dávky v nezaměstnanosti, musí se zaregistrovat u Státního úřadu pro zaměstnanost (*NVA*), a získat tak status nezaměstnaného, přičemž je podmínkou, aby před začátkem nezaměstnanosti odpracoval minimálně dobu 1 roku a platil pojistné po dobu delší než 9 měsíců v průběhu 12 měsíců přecházejících jeho registraci u *NVA*.

Dávky v nezaměstnanosti mohou být přiznány i nezaměstnaným, pro něž v průběhu 12 měsíců předcházejících registraci u *NVA* nebylo pojistné pro případ nezaměstnanosti placeno, nebo bylo placeno po dobu kratší než 9 měsíců, ale kteří byli v průběhu tohoto období uznáni za praceschopné po předešlém období neschopnosti výkonu výdělečné činnosti, nebo kteří vyživovali postižené dítě mladší 16 let. V tomto případě jim mohou být dávky v nezaměstnanosti přiznány pod podmínkou, že se v průběhu měsíce, který následuje po jejich uzdravení, nebo poté, co jejich postižené dítě dosáhlo věku 16 let (nebo v den úmrtí dítěte, které nedosáhlo tohoto věku), zaregistrují u Státního úřadu pro zaměstnanost (*NVA*) jako uchazeči o zaměstnání.

Pojistné krytí

Výše dávek v nezaměstnanosti je vypočítána na základě platu, který sloužil jako výpočtový základ pro pojistné na sociální zabezpečení. Výše a maximální doba vyplácení dávek závisí na době odvádění příspěvků na sociální zabezpečení:

- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období 1 až 9 let (včetně): 50 % průměrného základního platu (maximální doba: 4 měsíce),
- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období 10 až 19 let (včetně): 55 % průměrného základního platu (maximální doba: 6 měsíců),
- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období 20 až 29 let (včetně): 60 % průměrného základního platu (maximální doba: 9 měsíců),
- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období delší než 30 let: 65 % průměrného základního platu (maximální doba: 9 měsíce).

Tyto dávky jsou poskytovány v plné výši pouze během prvních měsíců trvání nezaměstnanosti. Pokud nezaměstnanost přetrvává, snižují se:

- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období 1 až 9 let:
 - v prvních dvou měsících nezaměstnanosti: 100 % stanovené dávky,
 - za 3 až 4 měsíce nezaměstnanosti: 75 % stanovené dávky,
- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období 10 až 19 let:
 - v prvních dvou měsících nezaměstnanosti: 100 % stanovené dávky,
 - za 3 až 4 měsíce nezaměstnanosti: 75 % stanovené dávky,
 - za 5 až 6 měsíců nezaměstnanosti: 50 % stanovené dávky,
- v případě osob, které odvedly příspěvky na sociální zabezpečení za období 20 let:
 - v prvních třech měsících nezaměstnanosti: 100 % stanovené dávky,

- za 4 až 6 měsíců nezaměstnanosti: 75 % stanovené dávky,
- za 7 až 9 měsíců nezaměstnanosti: 50 % stanovené dávky.

Navíc, mezi 1. lednem 2010 a 31. prosincem 2014 je část dávky převyšující 11,51 LVL (17 EUR) poskytována v poloviční sazbě.

Jak získat přístup v dávkám v nezaměstnanosti?

Aby byly nezaměstnanému poté, co byl ve Státním úřadu pro zaměstnanost (NVA) zaregistrován jako nezaměstnaný, přiznány dávky v nezaměstnanosti, musí u Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost o dávky v nezaměstnanosti, a doklady potvrzující dobu, po kterou platil pojistné (potvrzení o předchozích zaměstnáních, osvědčení, pracovní smlouvy a potvrzení o ukončení pracovního poměru), pokud Státní úřad sociálního zabezpečení nemá informace o době, po kterou daná osoba pojistné platila.

V případě, že žádost podává osoba, která dříve, než jí byl přiznán status nezaměstnaného, vyživovala postižené dítě mladší 16 let, nebo v případě, že byl žadatel uznán za práce schopného po předešlém období invalidity, komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK) potvrdí postižení dítěte nebo dobu invalidity žadatele prostřednictvím zaslání doplňujících informací Státnímu úřadu sociálního zabezpečení.

Žádost o dávku je třeba předložit osobně, poštou nebo elektronicky v libovolném úřadě Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA).

Kapitola XI: Minimální zdroje

Kdy máte nárok na dávky vázané na minimální zdroje?

Zaručený minimální příjem

Tento systém slouží k zajištění minimální úrovně příjmu pro všechny osoby a domácnosti, které se nacházejí v hmotné nouzi. Jednotlivci (nebo rodině) je přiznán status osoby v hmotné nouzi, pokud příjem (na rodinného příslušníka) za poslední 3 měsíce nepřesáhl 90 LVL (129EUR) a pokud jednotlivec či rodina splňuje podmínky týkající se majetkových a příjmových poměrů.

Nárok na tyto dávky mají:

- občané Lotyšska,
- osoby, které nejsou občany Lotyšska, a cizí státní příslušníci, kterým bylo přiděleno osobní identifikační číslo, s výjimkou osob, kterým bylo uděleno dočasné povolení k pobytu,
- uprchlíci a osoby, kterým byl přiznán alternativní status (podpůrná ochrana), jakož i jejich rodinní příslušníci.

Nejsou stanoveny žádné požadavky týkající se státní příslušnosti nebo věku, je však vyžadováno trvalé bydliště na správním území příslušného místního správního orgánu.

Dávka státního sociálního zabezpečení

Dávka státního sociálního zabezpečení je přiznána každému, kdo nemá nárok na státní důchod (s výjimkou pozůstalostního důchodu pro osoby zdravotně postižené), ani na dávky v pracovní neschopnosti v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání a splňuje následující podmínky:

- není zaměstnancem a o 5 let překročil hranici důchodového věku. Tato dávka mu je přiznána doživotně,
- má zdravotní postižení a je starší 18 let. Tato dávka mu je přiznána po dobu trvání invalidity,
- není plnoletý, ztratil jednoho nebo oba rodiče (nebo poručníky) a je nesezdaný. V daném případě je mu tato dávka přiznána až do okamžiku dosažení plnoletosti. Po dosažení plnoletosti jsou příjemci jeho dávky i nadále vypláceny až do věku 20 let v případě, že pokračuje ve všeobecném nebo odborném vzdělávání, nebo až do věku 24 let, pokud studuje v denním studiu na vysoké škole nebo univerzitě.

Příspěvek na úhradu nákladů na dopravu pro postižené osoby se sníženou pohyblivostí (příspěvek na mobilitu)

Tento příspěvek je přiznán invalidní osobě nebo osobě vyživující invalidní děti po předložení osvědčení od lékaře s potvrzením o nezbytnosti získání speciálně upraveného automobilu a přiznání příspěvku na úhradu nákladů na dopravu. Invalidním osobám vzniká nárok na přiznání tohoto příspěvku ode dne vydání osvědčení od komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK).

Pojistné krytí

Zaručený minimální příjem

Dávka zaručující minimální příjem (*Pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšana*) se vypočítává jako rozdíl mezi částkou stanovenou vládou (40 LVL, tj. 57 EUR, pro dospělé a 45 LVL, tj. 65 EUR, pro děti, což je úroveň zaručeného minimálního příjmu) a příjmem dané osoby či domácnosti.

Dávka zaručující minimální příjem se přiznává na dobu 6 nebo 12 měsíců, přičemž tato doba může být prodloužena.

Existuje samostatný příspěvek na bydlení, poskytovaný správním orgánem v místě bydliště. Výše tohoto příspěvku se liší podle obcí v závislosti na dostupných zdrojích. Pokud je žadateli o příspěvek přiznán status osoby nacházející se v hmotné nouzi a tento žadatel vyjádřil přání stát se nájemcem sociálního bytu, může si tento byt najmout jako sociální bydlení s platbou nájemného a účtů za domácnost ve snížené výši.

Dávka státního sociálního zabezpečení

Měsíční částka dávky státního sociálního zabezpečení je stanovena paušálně. V současné době tato částka činí 45 LVL (65 EUR) za měsíc, vyjma případů invalidity uznané již od dětství. V tomto případě se příspěvek rovná částce 75 LVL (108 EUR) za měsíc.

Příspěvek na úhradu nákladů na dopravu pro postižené osoby se sníženou pohyblivostí (příspěvek na mobilitu)

Tento příspěvek je vyplácen každého půl roku počínaje dnem, kdy byl přiznán. Vyplácení příspěvku je ukončeno na konci daného období invalidity. Částka příspěvku na mobilitu je stanovena paušálně. Jedná se o částku 56 LVL (80 EUR) za pololetí.

Jak získat přístup k dávkám vázaným na minimální zdroje?

Zaručený minimální příjem

Obecní úřad pro sociální záležitosti (*pašvaldības sociālais dienests*) posoudí, zda se daná osoba či rodina nachází v hmotné nouzi. Aby obecní úřad pro sociální záležitosti mohl posoudit příjem a materiální zdroje dané osoby či domácnosti, musí žadatel předložit prohlášení o prostředcích na živobytí a – nejsou-li k dispozici nezbytné informace v registru údajů místní samosprávy a státu – potvrzení o příjmech.

Rozhodnutí úřadu pro sociální záležitosti může být zpochybněno v radě místní samosprávy. Dotčená rodina (osoba) může v souladu s postupy stanovenými v procesním správním právu podat proti rozhodnutí místní samosprávy odvolání k soudu.

Dávka státního sociálního zabezpečení

Aby byla žadateli přiznána dávka státního sociálního zabezpečení, musí u libovolné úřadovny Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost (osobně, poštou nebo elektronicky).

Příspěvek na úhradu nákladů na dopravu pro postižené osoby se sníženou pohyblivostí (příspěvek na mobilitu)

Aby byl žadateli přiznán příspěvek na náklady na dopravu, musí u libovolné úřadovny Státního úřadu sociálního zabezpečení (VSAA) předložit žádost (osobně, poštou nebo elektronicky).

Kapitola XII: Dlouhodobá péče

Kdy máte nárok na dlouhodobou péči?

Na dlouhodobou péči mají nárok tyto osoby:

- občané Lotyšska,
- osoby, které nejsou občany Lotyšska, a cizinci, kterým bylo přiděleno osobní identifikační číslo (s výjimkou osob, kterým bylo uděleno dočasné povolení k pobytu).

Podpora může být poskytnuta osobám, které nejsou schopny se o sebe samy postarat a provádět běžné každodenní činnosti z důvodu svého věku a zdravotních problémů, jakož i sirotkům a dětem bez rodičovské péče. Na dlouhodobou péči mají rovněž nárok starší osoby a zdravotně postižené děti nebo dospělé osoby postižené tělesnou nebo duševní chorobou (pokud jejich rodinní příslušníci nejsou schopni zajistit nezbytnou péči) související s věkem či zdravotními problémy. Totéž platí pro děti bez rodičovské péče, pokud nemohou zůstat se svou vlastní rodinou a není možné pro ně najít pěstounskou rodinu. Pacienti s některou z řady stanovených diagnóz mají rovněž nárok na domácí zdravotní péči.

Pojistné krytí

Dlouhodobá péče je poskytována v závislosti na potřebách a zdrojích jednotlivce (posouzení provádí sociální pracovník). Služby dlouhodobé péče jsou osobám v nouzi poskytovány v místě jejich bydliště nebo co nejbližší místa bydliště (domácí péče, částečná ústavní péče).

V případě, že jednotlivec potřebuje zvláštní služby, sociální péči zajistí instituce sociální pomoci zaměřené na dlouhodobou péči.

Existují tři stupně péče:

- domácí péče: péče poskytovaná vyškolenou či jinou osobou, která spočívá ve vykonávání domácích prací a dodávce jídel zdarma. Pokud je domácí péče poskytována rodinnými příslušníky, místní správní orgány je podporují prostřednictvím školení, konzultací a v případě nutnosti též poskytnutím peněžitých dávek,
- částečná ústavní péče: je poskytována různým skupinám obyvatel, včetně starších osob, tělesně nebo duševně postižených osob a osob zotavujících se po vážné a dlouhodobé nemoci. Počet hodin péče poskytované ústavem, na které má příjemce nárok, a případné specializované služby určí obce na základě dohod se zařízeními poskytujícími péči,
- ústavní péče: celodenní péči poskytují instituce sociální pomoci zaměřené na dlouhodobou péči sirotkům a dětem bez rodičovské péče, osobám v důchodovém věku, tělesně postiženým nebo nevidomým osobám a dětem a dospělým postiženým vážnou duševní chorobou.

Obec může poskytnout dodatečné dávky, včetně peněžitých. Výše peněžitých dávek a podmínky jejich vyplácení závisí na obci a vnitřních předpisech, které schválila.

Jak získat přístup k dlouhodobé péči?

Žádost je třeba předložit oddělení sociálních služeb místního správního orgánu.

Příloha: Užitečné kontaktní údaje a internetové stránky

Podrobnější informace o podmínkách pro vznik nároku a jednotlivých dávkách sociálního zabezpečení v Lotyšsku vám poskytnou veřejné instituce, které jsou pověřené správou systému sociální ochrany občanů.

Přejete-li si zjistit informace o otázkách sociálního zabezpečení, které se týkají více než jedné země EU, máte možnost vyhledat příslušnou kontaktní instituci v seznamu institucí spravovaném Evropskou komisí. Tento seznam je k dispozici na internetové stránce <http://ec.europa.eu/social-security-directory>.

Žádosti o informace týkající se významu pojistných období uskutečněných ve dvou nebo několika členských státech pro dávky zasílejte na tyto adresy:

Ministerstvo sociálního blahobytu:

Labklājības Ministrija
28 Skolas Str.
RIGA, LV-1331
<http://www.lm.gov.lv>
Tel.: + 371 6702 16 00
Fax: +371 6727 64 45
E-mail: lm@lm.gov.lv

Státní úřad sociálního zabezpečení:

Valsts Sociālās Apdrošināšanas Aģentūra (VSAA)
70a Lacplesa Str.
RIGA, LV-1011
<http://www.vsaa.lv>
Tel.: +371 6701 18 38
Fax: +371 6701 18 13
E-mail: vsaa@vsaa.lv

Státní agentura pro začlenění do společnosti

Sociālās Integrācijas Valsts Aģentūra
71 Dubultu avenue
JURMALA, LV-2015
<http://www.siva.gov.lv>

Státní správa příjmů:

Valsts Ieņēmumu Dienests
1 Smilšu Str.
RIGA, LV-1978
<http://www.vid.gov.lv>
Tel.: +371 6702 87 03
Fax: +371 6702 87 04
E-mail: vid@vid.gov.lv

Státní úřad pro zaměstnanost:
Nodarbinātības Valsts Aģentūra
38 Kr.Valdemara Str.
RIGA, LV-1010
www.nva.lv
Tel.: +371 6702 17 06
Freephone tel.: 8007700
Fax: +371 6702 18 06
E-mail: nva@nva.gov.lv

Ministerstvo zdravotnictví:
Veselības Ministrija
72 Brīvības Str.
RIGA, LV-1011
<http://www.vm.gov.lv>
Tel.: +371 787 60 00
Fax: +371 787 60 02

Státní správa zdravotnictví
NACIONĀLAIS VESELĪBAS DIENESTS
31 Cēsu Str.
RIGA, LV-1012
<http://www.vnc.gov.lv>

Komise revizních lékařů v oblasti zdraví a pracovní způsobilosti (VDEAVK) má za úkol znalecké posuzování případů invalidity.

53 Ventspils Str.
RIGA, LV-1002
Tel.: +371 6761 48 85
Fax: +371 6760 29 82
E-mail: vdeavk@vdeavk.gov.lv
<http://www.vdeavk.gov.lv>